

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
27 oktobra 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Franciškanska
ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 43

Saopštenje Uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

Povodom glasova koji se u najnovije doba sa izvesne strane šire s prozornom tendencijom kao da je Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije ostupio od svog stanovišta sadržanog u deklaraciji izdatoj povodom poznate biskupske poslanice, i radi boljeg obaveštenja neupućenog dela naše javnosti, Izvršni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije kao vrhovni organ i predstavnik našeg Sokolstva i ovim ponovno naglašava, da jugoslovensko Sokolstvo ostaje veran čuvar sokolskih tradicija i svoje uzvišene ideologije

sadržane u rezoluciji Savezne skupštine od 1930 god. i objavljene u knjizi »Putevi i ciljevi«, koja ni u koliko nije niti ikada može biti u protivnosti s učenjima vere i crkve. Jugoslovensko Sokolstvo prema tome ne menja niti može menjati ona načela na kojima zasniva čitav svoj život i rad, jer je taj posvećen najvišim ciljevima našega naroda i celokupnog Slovenstva.

Izvršni odbor
Saveza Sokola Kraljevine
Jugoslavije

Sokolsko zborovanje u Beogradu

U subotu dne 21 oktobra o. g. održan je u Beogradu veliki sokolski zbor, a na kome su uzeli učešća članovi Izvršnog odbora Saveza SKJ, starešine, načelnici i načelnice te prosvetari svih sokolskih župa u državi.

Ovaj zbor bio je sazvan da reši mnoga važna pitanja, koja dodiruju naše Sokolstvo, a o kojima uvelike ovisi rad i napredak Sokolstva Kraljevine Jugoslavije.

Da je važnost ovog sastanka bila dobro shvaćena od strane najširih redova Sokolstva, dokazom je činjenica, da su na zboru bile zastupane sve sokolske župe.

Zbor se održavao u dvorani letnjeg doma Sokolskog društva I u Beogradu, a otvorio ga je I zam. starešina br. E. Gangl, pozdravivši srdačnim rečima sve sakupljene, naglasivši veliku potrebu jedinstvenog rada u celokupnom Sokolstvu kao i potrebu poštivanja

nosti svih sokolskih funkcionara u svima sokolskim jedinicama.

Iza br. Gangla govorio je načelnik Saveza br. Miroslav Ambrožić, koji je u svom govoru pružio preglednu sliku rada i stanja jugoslovenskog Sokolstva, a dodirnuo je i sva važna pitanja, koja zasecaju fizičko vaspitanje naroda.

Čitavo zborovanje razvijalo se tačno po ustanovljenom dnevnom redu, pa su raspravljani mnogi predlozi načelnikstva, odnosno tehničkog odbora Saveza. Među ostalima raspravljen je predlog o gradnji društvene, župske i savezne prednjačke ispite i škole, dalje predlog o putujućim prednjacima sokolskih župa i o što užoj povezanosti i saradnji svih vodećih organa u Sokolstvu. Rešavajući ovaj poslednji predlog, zbor se postavio na opravdano gledište, da je u sokolskim redovima potrebna što veća solidarnost, na-

ročito načelnikstva s ostalim organima župa. To je potrebno da se što više promiče, jer Sokolstvo treba da je svesno, da su svi, koji rade u Sokolstvu, na sokolskom radu samo radi Sokolstva i samo radi njegovog uspeha, a sve drugo bilo bi pomanjkanje potrebnoga sokolskog bratstva.

Raspravio se pravilnik o smučarskim prednjacima, prednjačkim knjižnicama, predlog o letovanju i taborenju sokolskog naraštaja, pravilnik o prelaznim darovima pri natecanjima te predlog o obaveznom nošenju sokolske značke.

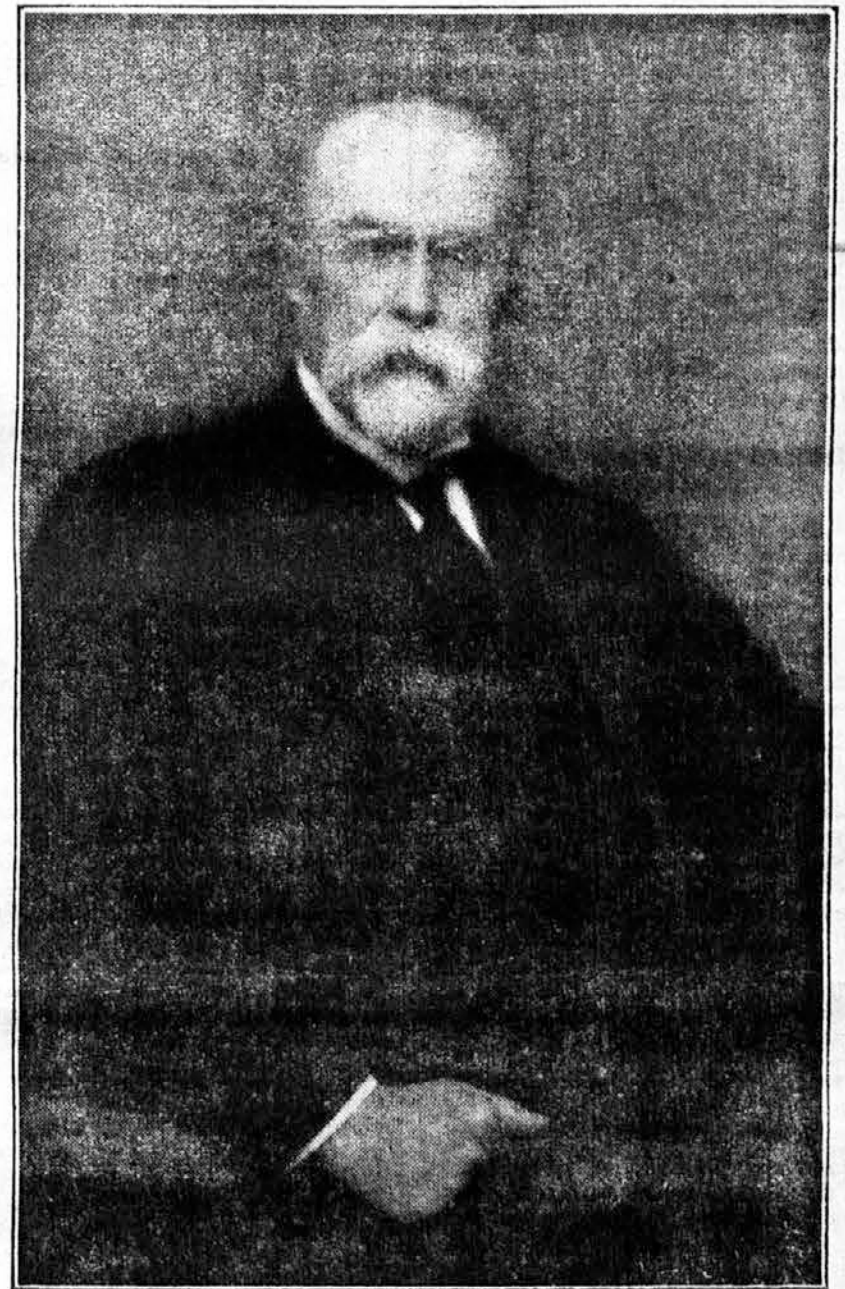
Zanimiva je bila rasprava o sokolskoj štedionici, koja je pružila jasnu sliku materijalnog stanja i potreba Sokolstva, a i njegova naziranja na opštu privrednu krizu i ulogu Sokolstva u saniranju tih teških prilika u najširim slojevima naroda. Po ovom predlogu nije donesen konkretan zaključak već je izabran naročiti odbor, koji će to pitanje potanko proučiti i sa konkretnim predlogom izneti pred narednu skupštinu Saveza.

Preglednu sliku celokupnog Sokolstva pružili su izveštaji svih starešina župa. Ti izveštaji dali su lep i zanimiv pregled kako jugoslovensko Sokolstvo unatoč velikih poteškoća i nerazumevanja kroči golemim korakom napred i kako sokolska ideja zahvaća najšire slojeve naroda varoši i sela.

Konačno saslušani su i referati pojedinih predsednika saveznih odelaka, među kojima je dodirnuo i pitanje izmene zakona o osnutku Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, pa je i u tom pogledu konstatovano, da se sokolsko delo sve više širi, a da su rezultati tog rada sve konkretniji i uspešniji.

Samo zborovanje zaključeno je sa željom sviju, da se sokolski rad u narodu udvostruči, da se on što više proširi i sproveda što organizovanije, kako bi taj rad doista bio naše najveće, najjače i najbolje nacionalno delo.

28 oktobra praznik slobode i samostalnosti bratskog češkoslovačkog naroda

Brat T. G. Masarik

Sutra, dne 28 o. m., proslavlja bratska Češkoslovačka Republika na najsvetčaniji način 15-godišnjicu svoje slobode i svoje samostalnosti. Ova proslava pada, doduše, u teško današnje doba, koje proživljuje i sav svet, ali to ni malo ne umanjuje značaj ovog najvećeg istorijskog dana bratskog češkoslovačkog naroda.

Sutrašnji praznik braće Čehoslovaka ujedno je i naš jugoslovenski praznik, i po tome što dan iza toga datuma, t. j. 29 oktobra, pada i 15-godišnjica oslobođenja onog dela jugoslovenskog naroda, koji je čamio pod austro-madžarskim ropstvom, kao i zbog bratskih osećaja, koji od davnina spajaju češkoslovački i jugoslovenski narod, velikih tradicija na zajedničke borbe za oslobođenje i zbog neprocenljivih napora, koji su decenijama i decenijama prošloga i ovoga stoleća prinašani zajednički s obe strane za postignuće velikog cilja — današnje slobode i ujedinjenja. I ovi bratski odnosi, ove toliko srdačne i tesne veze dvaju bratskih naroda iz godine u godinu bivaju sve tesnije i čvršće, i vidimo da se oličuju i u konturama jedne velike zajednice, stvorene poslednjih godina, koja pretstavlja moćan faktor u koncertu evropskih naroda.

Proslavljajući zajedno s bratskim češkoslovačkim narodom praznik njegove slobode i samostalnosti, neće biti izlišno ako letimice segnemo nešto i u češkoslovačku istoriju, da bi nam tako bili i jasniji motivi, koji su bratski češkoslovački narod kroz tolike vebove neprestano poticali na borbu za oslobođenje.

Poznato nam je naime svima, da su plemena, koja danas sačinjavaju češkoslovački narod, po svome dolasku na današnju teritoriju, stvorila svoje male državice, od kojih je nakon pada velikomoraške države, koja je značila prvi veliki pokušaj ujedinjenja Čeha i Slovaka to jednog dela Panonskih Slovena, počela Češka da dobija sve veći značaj i da stiče sve veći ugled, osobito kada Pršemislil postaju češki kraljevi. Zemlje češke krune obuhvatale su onda ne samo današnju Češku, već i Moravsku, Slesku i delove

Slovačke te Lužice. Na žalost domaća dinastija, koja je dotada vladala, izumire, a na presto dodoše strani vladari. Bilo je međutim ipak još jednom izgleda, da će Češka dobiti vladare svoje krvi, kada je češkim kraljem bio izabran Juraj Podjebradski, ali nakon njegove smrti opet na presto čeških kraljeva dodoše stranci, a među ovima napokon i Habsburgovci. I ako su i ovi kao i kraljevi narodne krvi polagali svečanu zakletvu da će poštivati sva prava zemlje i sva privilegija plemstva i građanstva, oni su ubrzo počeli da krše svoju zakletvu i da krše narodna prava, zbog čega je i došlo do raznih sporova, a koje su poostriili još i verski ratovi. Sudbonosna bitka na Beloj Gori god. 1620 — kada je plemstvo, verno svojoj zemlji i njejoj slobodi, doživelo pogibiju i slom, i kada su nakon ove bitke u Pragu bili pogubljeni prvaci češkog naroda, a njihovo imanje predano Nemcima, vernim sledbenicima i slugama Habsburgovaca — zapravo znači faktički, iako ne još i formalni te potpuni, gubitak državne slobode. Od tada, nakon Bele Gore, češki narod počeo je da biva sve više proganjan pa je morao i da se iseljava, dok na njegovo mesto dolazahu Nemci, koji su počeli izvoditi sve jači pritisak i germanizaciju. Češki narod osetio je da su Habsburgovci prekršili svoju zakletvu danu narodu, i to sećanje naroda na kršenje zakletve, na kršenje njegovih bitnih prava, više nikada nije kroz istoriju izumiralo i bledilo. I u narodu počeo se da budi otpor protiv habsburškog tlačenja, koji se kroz generacije i generacije opet pretvarao u otpor i protiv same državne forme. Kasnije nadošlo doba narodnog prepoda da taj je otpor pogotovo ojačalo. Ali sada je nastajalo pitanje, da li će i kako će biti moguće da se narod oslobodi od tuđinca? I ovo pitanje podelilo je vodeće duhove Češke u razne tabore. Bilo je naime onih koji su smatrali da se sloboda može da postigne i parlamentarnim akcijama i da se i u okviru Austrije mogu rešiti nacionalna pitanja Čehoslovaka. Drugi su međutim smatrali da nacionalnu

Sa sokolskog zborovanja u Beogradu: pretsedništvo zbora

Deo učesnika zbora pred letnjim domom Sokolskog društva Beograd I

